การจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่าการบุญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ธนาภรณ์ คร้ามสมอ[1*] ภานุมาศ หมอสินธ์ [2]

รับบทความ: 4 มีนาคม 2569 แก้ไขบทความ: 18 มีนาคม 2569 ตอบรับบทความ: 26 มีนาคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยไมโครเลิร์นนิง เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยไมโครเลิร์นนิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่าการบุญ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 272 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 2 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนจัดการเรียนรู้ ไมโครเลิร์นนิง 2) สื่อวิดีโอการอ่านคำพยัญชนะไทย 3) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าประสิทธิภาพของบทเรียน (E_1/ E_2) และการทดสอบค่า t – test แบบ Dependent ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย สูงกว่าก่อนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่าการบุญ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยไมโครเลิร์นนิง เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยมีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง พยัญชนะไทย ทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย

[1] นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

[*] อีเมล : tanapornkham1994@gmail.com

[2] อาจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Microlearning based Instructional Management to Enhance Thai Consonant Reading Skills of Grade 1 Students at Jakarnboon School under the jurisdiction of the Phitsanulok Primary Educational Service Area 1

Tanaporn khamsamor [1*]
Panumat Mohsin [2]

Abstract

This experimental research aimed to: (1) compare the Thai consonant reading skills of Grade 1 students before and after the implementation of microlearning-based instruction, and (2) evaluate student satisfaction toward this learning approach. The study population consisted of 272 Grade 1 students at Jakarnboon School, Mueang District, Phitsanulok Province, enrolled in the second semester of the 2025 academic year. The research sample, comprising students from Grade 1/2, was selected through cluster sampling. The research instruments included microlearning lesson plans, video media for Thai consonant reading, a reading skill assessment test, and a satisfaction questionnaire. Data were analyzed using lesson efficiency criteria (E_1/E_2) and the dependent samples t-test.

The research findings revealed that: 1) The students' Thai consonant reading skills following the microlearning intervention were significantly higher than their pre-learning scores at the 0.05 level.2) The overall satisfaction of Grade 1 students at Jakarnboon School toward the microlearning management for enhancing Thai consonant reading skills was at the highest level.

Keywords: Micro-Learning Management, Thai Consonants, Thai Consonant Reading Skills

[1] Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University,Mueang District, Phitsanulok
[*] E-mail: tanapornkham1994@gmail.com
[2] Lecturer, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญเป็นพื้นฐานของการศึกษาในทุกแขนงสาขา ดังนั้นเราจึงจำเป็นที่จะต้องมีทักษะการอ่านเพื่อการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจติดตามการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการความรู้ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารทั่วโลกได้ทันที ทักษะการอ่านได้ถูกกำหนดขึ้นในนโยบายสำนักงานคณะกรรมกรรมการการศึกษาขึ้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน มุ่งให้นักเรียนมีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเลือกศึกษาต่อเพื่อมีงานทำ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้จัดโครงการอ่านออกเขียนได้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนอ่านออกเขียนได้ และอ่านคล่องเขียนคล่องทุกคน ดังนั้นทางโรงเรียนจึงจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ทุกคน โดยให้ความสำคัญกับการปูพื้นฐานการอ่านและการเขียนให้นักเรียนในช่วงประถมศึกษาตอนต้น เพื่อให้นักเรียนมีพื้นฐานการอ่านและการเขียนที่สามารถต่อยอดการอ่านและการเขียนในระดับที่สูงขึ้นได้ แต่จากการทดสอบประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT) สำหรับเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนจ่าการบุญ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในปีการศึกษา 2567 ด้านการอ่านออกเสียงมีคะแนนเฉลี่ย 77.38 คะแนน ซึ่งผลคะแนนการทดสอบด้านความสามารถด้านอ่านออกเสียงมีคะแนนลดลงเมื่อเทียบกับผลการทดสอบประเมินความสามารถด้านการอ่านออกเสียงในปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีคะแนนการทดสอบอยู่ที่ 79.93 คะแนน จากการที่วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นพบว่านักเรียนนั้นมีปัญหาในการอ่านออกเสียงพยัญชนะผิด ไม่สามารถอ่านสะกดคำและอ่านเป็นคำได้ถูกต้อง จึงให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำไม่ถูกต้องส่งผลให้นักเรียนอ่านออกเสียงข้อสอบผิด เข้าใจความหมายของข้อสอบผิด ดังนั้นด้านการอ่านคำ นักเรียนควรได้รับการพัฒนาปรับปรุง

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาได้อย่าง รวดเร็ว และสามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ไมโครเลิร์นนิงเป็นการนำเสนอเนื้อหาการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในข้อมูลขนาดเล็ก จะช่วยให้สามารถควบคุมสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้ คือการใช้ข้อมูลเพียงเล็กน้อยในแต่ละครั้ง เรียนผ่านบทเรียนเล็ก ๆ น้อย ๆ ขนาดใดก็ได้ ตั้งแต่ 60 วินาที - 20 นาที สื่อการเรียนรู้ที่แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยเล็ก ๆ (micro units) โดยออกแบบให้เข้าใจง่าย ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าข้อมูลมากเกินไป ตอบโจทย์การเรียนรู้แบบทันเวลา มักจะอยู่ในรูปของ วิดีโอขนาดสั้น (ใช้เวลาเรียนรู้เพียง 5–10 นาที) ที่มีเนื้อหากระชับและตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระการอ่าน รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาการอ่านของผู้เรียนให้สูงขึ้นตลอดจนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้นผู้วิจัยได้นำการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิงมาใช้ในเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านการเรียนรู้ในสาระการอ่าน รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านของผู้เรียนให้สูงขึ้น ตลอดจนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และสามารถเป็นแนวทาง ในการพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

พยัญชนะไทย

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) พยัญชนะหมายถึง เสียงพูดที่เปล่งออกมาโดยใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ในปาก โดยปกติพยัญชนะไม่สามารถออกเสียงตามลำพังได้ ดังนั้นในการออกเสียงพยัญชนะจึงจำเป็นต้องอาศัยเสียงสระมาประสม จึงจะออกเสียงได้ พยัญชนะในภาษาไทยมี 44 รูป ก ข ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ หากนับเฉพาะเสียง ในภาษาไทยมีเสียงพยัญชนะทั้งสิ้น 21 เสียง เนื่องจากบางเสียงมีรูปซ้ำหลายรูป ได้แก่

1. /ก/	2. /ค/	3. / ง/	4. /จ/	5./ช/	6./ซ/	7. /ด/
8. /ต/	9. /ท/	10. /น/	11. /บ/	12. /ป/	13. /พ/	14. /ฟ/
15. /ม/	16. /ย/	17. /ร/	18. /ล/	19. /ว/	20./ฮ/	21. /อ/

พยัญชนะไทยตัวอักษรหรือตัวหนังสือประสมกับสระเปล่งเสียงพูดออกมาโดยใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ในปาก เพราะฉะนั้นการออกเสียงพยัญชนะจึงจำเป็นต้องอาศัยเสียงสระมาประสม ดังนั้นพยัญชนะจึงเป็นการอ่านขั้นต้นที่ให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษรและเสียง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน

ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่สำคัญและมีความจำเป็นที่นักเรียนจะต้องฝึกฝน เนื่องจากเป็นทักษะแรกเริ่มในการเรียนวิชาภาษาไทย และพัฒนาไปสู่การเรียนในรายวิชาต่างๆ โดย สนิท สัตโยภาส (2545) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ควรฝึกฝนบ่อย ๆ เพราะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชีวิตด้านต่าง ๆ ซึ่งการฝึกทักษะการอ่านควรฝึกอย่างสม่ำเสมอ และถูกวิธีจนกระทั่งเกิดความเชี่ยวชาญ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2559) ได้กล่าวถึง การอ่านว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนเด็กจะต้องรู้จักสัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษรไทย คือ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เพื่อนำมาประสมแล้วสามารถเปล่งเสียงคำ ๆ นั้นได้ และเข้าใจความหมายของคำ การอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูต้องสอนให้แก่เด็ก การสอนไม่มีสูตรสำเร็จ ต้องใช้วิธี

สอนที่หลากหลายวิธีผสมผสานกันตามความสามารถของเด็กแต่ละวัย และพิจารณาถึงความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม

ประทิน มหาขันธ์ (2557) ได้กล่าวว่าแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านมีดังนี้

1. การฝึกสร้างความคิดรวบยอดความสำเร็จในการอ่านของเด็กขึ้นอยู่กับความสามารถในการคิดคำหนึ่งคำนั้น ๆ ได้ในลักษณะนามมาทำเป็นการพัฒนาความเข้าใจความหมายของคำ

2. การจำแนกเสียงความสามารถในการจำแนกเสียง ช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างถูกต้องและความสามารถในการจำแนกเสียงนั้นสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกฝนซึ่งอาจจะกระทำโดยการฝึก ฟังเสียงตนตรีเสียงพูดเมื่อเด็กสามารถจำแนกประเภทเสียงได้แล้วครูควรฝึกให้เด็กได้เรียนออกเสียงพยัญชนะหรือเสียงของคำเมื่อเด็กเรียนอ่านเด็กก็สามารถโยงเสียงคำที่เด็กได้ยินได้เห็นอย่างถูกต้องและเห็นความแตกต่างของเสียงคำได้นอกจากการฝึกเรื่องออกเสียงแล้วเด็กควรเห็นภาพของคำเหล่านั้นประกอบด้วย

3. การฝึกจำแนกภาพการฝึกฝนให้เด็กสามารถจำแนกภาพได้ทำให้เด็กจำเลขตัวอักษรและจำคำได้ดียิ่งขึ้นและความสามารถในการจำตัวอักษรก็ดี การจำคำก็ดี จะช่วยให้เด็กอ่านได้เร็วขึ้น

4. การฝึกทักษะในการพูดและการอ่านสิ่งที่ช่วยเสริมทักษะในการพูดได้แก่การเล่านิทานการสนทนาเป็นต้นส่วนการฝึกทักษะการอ่านั้นได้แก่การมีหนังสือหรือสิ่งตีพิมพ์ให้เด็กอ่านอยู่เสมอ หรือว่าอ่านให้เด็กฟัง

5. การเรียนรู้คำศัพท์ที่คุ้นเคยการเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้กันอยู่กันอยู่ทั่ว ๆ ไปจะช่วยให้เด็กมีทักษะในการอ่านมากยิ่งขึ้น

6. การฝึกทักษะในการโยงความหมายกับสัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษรเข้าด้วยกันการเชื่อมความหมายของคำกับสัญลักษณ์หรือตัวอักษรเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านเพราะเหตุว่าการอ่านอาจจะอ่านจากการแปลความหมายของคำว่าออกมาจากสัญลักษณ์ซึ่งในการแปลความหมายนั้นผู้อ่านจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์ของตนในการเชื่อมโยงคำให้เข้ากับความหมายเหตุการณ์ฝึกทักษะในการหยิบถือหรือรักษาหนังสือการรักษาหนังสือถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะเกิดนิสัยในการรักการอ่านรู้จักระมัดระวังในการใช้และเก็บหนังสือ

สรุป การจัดกิจกรรมการอ่านนั้นครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากทั้งเป็นผู้ดำเนินการกรรมกระตุ้นให้เด็กเกิดประสบการณ์ในการอ่านการเป็นแบบอย่างที่ดีในการสอนอ่านถึงการอ่านจากซ้ายไปขวาการฝึกให้เด็กคาดเดาเนื้อหาและภาพรวมการทำให้เด็กเห็นตัวหนังสือบ่อย ๆ ให้อ่านซ้ำการชี้ที่ตัวหนังสือให้เด็กรู้สึกการอ่านเป็นเรื่องที่น่าสนใจรวมทั้งการใช้เกมการศึกษาบัตรคำหรือสื่ออื่นมาช่วยในการเสริมการอ่านของเด็ก

สาเหตุที่ทำให้อ่านไม่ออก

การที่นักเรียนอ่านหนังสือไม่ได้ อาจมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย บุคลากรทางการศึกษาได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาการอ่านหนังสือไม่ได้ ดังนี้

กมล รอดคล้าย (2559) เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบายถึงเหตุผลที่นักเรียนไทยอ่านออกเขียนได้ลดลง สาเหตุหลักคือกระทรวงศึกษาธิการได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนวิชาภาษาไทย ในช่วงระดับประถมศึกษา จากการสอนแบบแจกลูกสะกดคำมาเป็นการสอนแบบอ่านเป็นคำ ๆ แทน ซึ่งรูปแบบการ

สอน 2 รูปแบบ จะมีความต่างกัน คือ รูปแบบที่ 1 เป็นการสอนแบบแจกลูกสะกดคำ เช่น กา สะกดว่า กอ - อา - กา , ไป สะกดว่า ปอ - ไอ - ไป เป็นต้น วิธีนี้เป็นการสอนแบบเดิมที่ใช้กันมาตั้งแต่ในอดีต โดยจะสอนให้ผู้เรียนรู้จักการสะกดคำ และมีทักษะการผสมผสานคำได้หลากหลาย เมื่อผู้เรียนมีทักษะการสะกดคำเป็นพื้นฐานแล้ว จะทำให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ง่ายขึ้น ส่วนรูปแบบที่ 2 นั้นเป็นการสอนแบบอ่านเป็นคำ เป็นรูปแบบการสอนที่ทางกระทรวงศึกษาธิการปรับเปลี่ยนมาใช้ในการสอนผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาในระยะหลัง โดยวิธีการสอน จะไม่สอนให้ผู้เรียนสะกดคำ แต่จะเน้นให้ผู้เรียนอ่านเป็นคำ ๆ แทน เช่น พ่อ แม่ กิน นอนนั่ง เดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่อเด็กเจอคำศัพท์เหล่านี้ จะสามารถอ่านได้ทันที โดยไม่ต้องสะกด ซึ่งปัจจุบันหลายประเทศก็ใช้วิธีการสอนอ่านลักษณะนี้ แต่ข้อเสียของการสอนอ่านเป็นคำ ๆ คือ ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับภาษาไทย เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ ฉะนั้นหากเปลี่ยนวรรณยุกต์ ความหมายจะเปลี่ยนทันที เช่น เมื่อเด็กเจอ คำว่า "ข้าว" ผู้เรียนสามารถอ่านได้และรู้ความหมาย แต่เมื่อเจอ คำที่เขียนใกล้เคียงกัน เช่น "ข่าว" หรือ "ขาว" ผู้เรียนจะเกิดความสับสนว่าควรอ่านอย่างไร ซึ่งแตกต่างจากภาษาอังกฤษที่แม้จะอ่านต่างกัน แต่ความหมายยังคงเดิม รวมถึงภาษาไทยเป็นภาษาที่เมื่ออยู่ในรูปประโยค ตัวอักษรจะติดกัน ไม่ได้อยู่ในรูปแบบคำ เหมือนเช่นภาษาอังกฤษ ฉะนั้น การที่ผู้เรียนไม่มีทักษะการสะกดคำ หากเจอประโยคยาว ตัวอักษรติดกัน ผู้เรียนจะเริ่มสับสนและอ่านได้ช้ากว่าเดิม ดังนั้น ภาษาไทยที่เป็นภาษาที่มีเสียงวรรณยุกต์ จึงไม่สามารถใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำ ๆ เหมือนกับหลาย ๆ ภาษาในโลกได้

วิธีการสอนให้อ่านออก

การพัฒนา “การอ่านออกเขียนได้” ของนักเรียน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา จำเป็นต้องอาศัย “สื่อการเรียนรู้” ที่เหมาะสมและมีความหมายต่อผู้เรียน เพราะสื่อไม่เพียงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นแรงจูงใจ ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการเรียนภาษาไทย

สถาบันภาษาไทย (2564) ได้เสนอแนวทางสำคัญในการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ ดังนี้

1. สื่อภาพและสิ่งของจริง (Real Object & Visual Aids) การใช้ภาพ สิ่งของจริง หรือของจำลองที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก เช่น ข้าว ปลา กล้วย บ้าน ช่วยเชื่อมโยงระหว่าง “คำ” กับ “สิ่งที่เด็กเห็นหรือสัมผัสได้จริง” เด็กจะจดจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น เพราะเข้าใจ “ความหมายของคำ” ไม่ใช่เพียงการท่องจำรูปตัวอักษรแนวทางนี้สอดคล้องกับหลักการของ การเรียนรู้เชิงความหมาย (Concept-based Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจจากประสบการณ์ตรง และนำไปสู่การเชื่อมโยงระหว่าง “ภาษา – ความคิด – การใช้จริง” ได้อย่างเป็นธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น เมื่อสอนคำว่า “ปลา” ครูอาจนำปลาจริงหรือภาพปลามาให้ดู พร้อมฝึกสะกดคำ “ป-ลา” และให้เด็กวาดภาพปลา จะช่วยให้เด็กจำได้ทั้งเสียง รูป และความหมายของคำ

2. สื่อเสียงและสื่อวิดีโอ (Audio & Video Media) เสียงและภาพเคลื่อนไหวเป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นประสาทสัมผัสหลายด้านพร้อมกัน เด็กจะได้เรียนรู้ผ่านการฟังและการมองเห็นไปพร้อมกัน เช่น เพลงพยัญชนะ เพลงสระ เพลงคำคล้องจอง หรือคลิปวิดีโอสั้น ๆ ที่มีการออกเสียงตัวอักษรชัดเจนโดยเฉพาะใน

พื้นที่ที่มี ความแตกต่างทางสำเนียงหรือภาษาถิ่น สื่อเสียงและวิดีโอช่วยให้เด็กเรียนรู้การออกเสียงตามมาตรฐานได้ถูกต้องมากขึ้นตัวอย่างเช่น การใช้เพลง “ก ไก่ ข ไข่” พร้อมภาพและเสียงออกเสียง จะช่วยให้เด็กจำลำดับพยัญชนะและเสียงได้ดี แนวคิดนี้สอดคล้องกับทฤษฎี พหุปัญญา (Multiple Intelligences) ของ Howard Gardner ที่ชี้ว่า เด็กแต่ละคนมีช่องทางการเรียนรู้ต่างกัน การใช้สื่อหลายรูปแบบจึงช่วยเปิดโอกาสให้ทุกคนเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตน

3. สื่อท้องถิ่น (Local Learning Materials) สื่อที่สร้างขึ้นจากบริบทของชุมชน เช่น นิทานพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก หรือคำคล้องจองในภาษาท้องถิ่น เป็นสื่อที่มีความหมายเชิงวัฒนธรรมสูง ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกใกล้ชิดและภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิดของตนเอง การใช้สื่อเหล่านี้ไม่เพียงส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังปลูกฝังคุณค่าทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ท้องถิ่น เช่น การนำ “นิทานพื้นบ้านอีสาน” มาสอนคำศัพท์หรือโครงสร้างประโยคภาษาไทย จะช่วยให้เด็กเข้าใจคำในบริบทจริง และสามารถเชื่อมโยงความหมายได้ดีขึ้น แนวทางนี้ยังสะท้อนแนวคิดของ การเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning) ที่สื่อสารและสร้างความเข้าใจผ่านบริบทของผู้เรียนจริง

สรุปคือ ครูควรออกแบบสื่อที่ ใกล้ตัว เข้าใจง่าย ใช้ได้จริง และเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นสื่อดั้งเดิม เช่น บัตรคำ ภาพคำศัพท์ หรือสื่อดิจิทัล เช่น เกมการอ่านออนไลน์ คลิปวิดีโอสั้น หรือสื่อ AR/VR เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์และยั่งยืน

การจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง

การเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง สามารถเรียนรู้ได้ทุกเนื้อหา วิชาที่สนใจ ทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ สร้างแนวความคิดใหม่ เพื่อต่อยอดความรู้เดิมที่มีอยู่ สามารถสร้างสรรค์ผลงาน พัฒนานวัตกรรมใหม่ด้วยตนเองด้วยการประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่ที่ได้เรียนรู้มา สำหรับเครื่องมือที่เหมาะการเรียนรู้แบบโครเลิร์นนิง จึงเป็นเครื่องมือที่เน้น Self-Learning หรือการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผ่านอุปกรณ์ Smart Phone, Notebook และ Wifi

ศยามน อินสะอาด (2564) ได้อธิบายคุณลักษณะที่สำคัญของไมโครเลิร์นนิง มี 7 ประการ ดังนี้

1. เนื้อหามีความสั้นกระชับ
2. เป้าหมายต้องระบุถึงสิ่งที่จะกระทำ และนำไปสู่การกำหนดกิจกรรมที่รองรับได้ชัดเจน
3. ง่ายต่อการเก็บรักษารวบรวมความจำสำหรับผู้เรียน
4. พร้อมใช้งานได้ตามความต้องการของผู้เรียน
5. เข้าถึงเนื้อหาได้ง่ายเหมาะกับอุปกรณ์เคลื่อนที่
6. ออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติในสภาพแวดล้อมการทำงาน
7. อนุญาตให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาเรียนรู้ดูซ้ำได้

การจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงตามแนวคิดของ ศยามน อินสะอาด (2564) เน้นการออกแบบเนื้อหาที่มีความสั้นกระชับและเข้าถึงง่ายผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาสื่อคลิปวิดีโอ 7 เรื่องในการ

วิจัยครั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการอ่านพยัญชนะไทยซ้ำได้ตามความต้องการ

แนวคิดและลักษณะสำคัญของไมโครเลิร์นนิง

การจัดการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิงมีลักษณะเด่นที่เน้นความกระชับและเข้าถึงง่าย โดย Learning Seat (2017) ได้ระบุคุณลักษณะที่สำคัญไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. การเรียนรู้สั้น ๆ (Short) เป็นการอบรมทำความเข้าใจอย่างสั้น ๆ ไม่มีมาตรฐานว่าควรจะใช้เวลาเท่าไหร่ในการเรียน ยังมีความเห็นทีแตกต่างกันไปตั้งแต่หนึ่งนาทีไปจนถึง 15 นาทีไม่ควรจะยาวจนกลายเป็นต้องรู้ทั้งหมด

2. ประเด็นเดียว เป็นเนื้อหาที่จะเรียนเพียงเรื่องเดียว วัตถุประสงค์เดียว หน่วยเดียวหัวเรื่องเดียว ไม่ใช่ทั้งบทเรียน ไม่ต้องครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด

3. เนื้อหาสำคัญ เป็นสาระสำคัญของสิ่งที่ต้องการอบรมหรือจำเป็นเท่านั้น เนื่องจากมีเวลาน้อยมากในการนำเสนอและถ่ายทอด ต้องเน้นเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

4. ตรงเวลา เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิง ที่จะต้องให้การนำเสนอเนื้อหาผ่านสื่อใด ๆ ก็ตามอยู่ในขอบเขตของเวลา ไม่สั้นเกินไปและไม่ยาวเกินจนยืดเยื้อต้องให้ความรู้หรือทักษะอย่างรวดเร็วที่สุดในเวลาจำกัด เป็นสิ่งที่ส่งเสริมการทำงานและอบรมอย่างมีความสุข

5. อุปกรณ์ที่เป็นมิตร เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกในการใช้งานมากที่สุดเช่น การนำเสนอผ่านโทรศัพท์มือถือ หรืออุปกรณ์พกพาอื่น ๆ ของผู้เรียนที่เขาสามารถใช้ได้สะดวกโดยไม่ยุ่งยากกับการติดตั้งและไม่สร้างปัญหากับเนื้อหาที่นำเสนอในลักษณะต่าง ๆ

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิง

เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของไมโครเลิร์นนิง ปรัชญนันท์ นิลสุข (2561) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 4 ขั้นตอนสำคัญ คือ

1. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์เดียว คือ การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพียงอย่าง เดียวให้ผู้เรียนมุ่งเน้นเนื้อหาเพียงเรื่องเดียว

2. ขั้นกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญ คือ กิจกรรมการนำเสนอเนื้อหาการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่อง โดยอาจเป็นการอธิบายจากครูผู้สอนหรือการสร้างแหล่งเรียนรู้ผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง

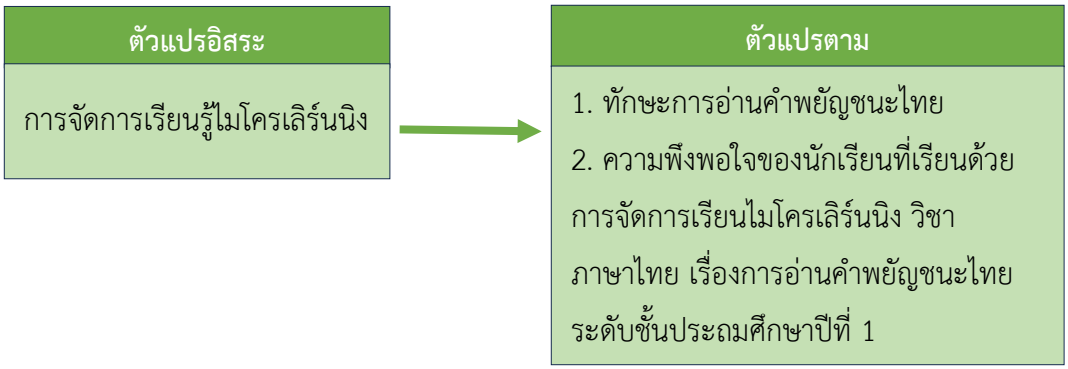
3. ขั้นกิจกรรมเฉพาะ คือ กิจกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเพียงอย่างเดียวซึ่งผู้สอนได้กำหนดหัวข้อการเรียนรู้แยกย่อยออกจากหัวข้อหลักหรือเนื้อหาหลักเพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้เพียงเรื่องเดียวสั้น ๆ โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาสาระนั้น ๆ ได้เองตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของตนในรูปแบบของแบบทดสอบระหว่างเรียน จนสิ้นสุด กระบวนการเรียนรู้

4. ขั้นประเมินผล คือ กิจกรรมการประเมินผลการเรียนรู้หลังสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งการประเมินผลการเรียนรู้อาจเป็นเนื้อหาสั้น ๆ หรือครอบคลุมทั้งหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาแนวคิดของ Learning Seat (2017) และ ปรัชญนันท์ นิลสุข (2561) ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความกระชับ ตรงประเด็น และเข้าถึงได้ง่ายผ่านเทคโนโลยี โดยมีหัวใจสำคัญคือการออกแบบเนื้อหาที่มีวัตถุประสงค์เดียวและเป็นสาระสำคัญที่จำเป็นเท่านั้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มุ่งเน้นจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยและบริบทของผู้เรียน เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลายหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบันนำไปสู่การจัดทำกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างและหาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและหาคุณภาพของสื่อวีดีโอ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นตอนที่ 3 สร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบเรื่องการอ่านคำพยัญชนะไทย เป็นแบบอ่านออกเสียงคำ จำนวน 40 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วย การจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่าการบุญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน

การรวบรวมข้อมูล เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมตามองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงและปรับปรุงตามคำแนะนำจากนั้นได้จัดทำแบบประเมินความเหมาะสมสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วเสนอแผนดังกล่าวต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ผลการประเมินด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพร้อมแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแผนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนไมโครเลิร์นนิงในรูปแบบวิดีโอเป็นสื่อกลางหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อย่อยเนื้อหาที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายและกระตุ้นการตอบสนองของผู้เรียนอย่างรวดเร็ว โดยมีรายละเอียดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำ คือขั้นของการเตรียมความพร้อมและกระตุ้นความสนใจ ผ่านการตั้งคำถามการใช้ปริศนาคำทายและกิจกรรมสั้น ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจ พร้อมทั้งแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียน 2) ขั้นสอน คือขั้นของการเรียนรู้ผ่านวิดีโอไมโครเลิร์นนิงที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามขั้นตอนของปรัชญนันท์ นิลสุขและคณะ (2561) โดยประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมการรับรู้สาระเป็นกิจกรรมที่นักเรียนศึกษาและฝึกออกเสียงตามสื่อที่นำเสนอเนื้อหาแบบพอดีคำและกิจกรรมเฉพาะเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกทักษะผ่านเกมหรือกิจกรรมโต้ตอบในวิดีโอทันที เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เชิงรุก 3) ขั้นสรุป คือขั้นของการจัดระบบความรู้ โดยครูและนักเรียนร่วมกันสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ สรุปเทคนิคการจำเสียงพยัญชนะ และเชื่อมโยงความรู้ที่ได้ไปสู่การประสมคำ เพื่อสร้างความจำระยะยาว และ 4) ขั้นประเมินผล คือเป็นการตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยพิจารณาจากคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนในสื่อวิดีโอ และผลการทดสอบการอ่านออกเสียงรายบุคคลหลังจบกิจกรรม จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมด้วยมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) ผลการประเมินพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรายแผนอยู่ระหว่าง 4.56 ถึง 4.59

2. สื่อวีดีโอเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการนำสื่อวีดีโอที่ปรับปรุงแล้วไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมตามองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น เนื้อหาและรูปแบบแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบของลิเคิร์ท (Likert Scale) พร้อมคำนวณค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องในการประเมิน จากนั้นได้คำนวณความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อตีความคะแนนเฉลี่ยและกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน เพื่อประเมินความเหมาะสมของสื่อไมโครเลิร์นนิงอย่างเป็นระบบ ต่อมาผู้วิจัยได้ทำการทดสอบประสิทธิภาพการใช้สื่อไมโครเลิร์นนิงเบื้องต้น (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 เพื่อประเมินประสิทธิภาพสื่อวีดีโอ ก่อนที่จะปรับปรุงสื่อวีดีโอตามข้อเสนอแนะจากการทดสอบเบื้องต้น และทดสอบการสอนจริง (Trial Run) กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยดำเนินการหาประสิทธิภาพของสื่อตามขั้นตอนการทดสอบแบบภาคสนาม (Field Study) ดังนี้:การทดสอบแบบเดี่ยว (1:1): พบว่า E_1/ E_2 เท่ากับ 61.36/63.33 ผู้วิจัยจึงปรับปรุงสื่อให้มีความกระชับ ลดความซับซ้อนของเนื้อหา และปรับโทนเสียงให้น่าสนใจสอดคล้องกับวัยของผู้เรียนการทดสอบแบบกลุ่ม (1:10): พบว่า E_1/ E_2 เท่ากับ 72.22/70.56 ผู้วิจัยได้แก้ไขปัญหาด้านเทคนิค (ภาพเคลื่อนไหวไม่ให้ปิดบังพยัญชนะ) และปรับการชี้แจงกิจกรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้นการทดสอบภาคสนาม (1:100): พบว่าสื่อมีประสิทธิภาพ E_1/ E_2 เท่ากับ 76.36/75.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ และเป็นไปตามสมมติฐาน

3. แบบทดสอบการอ่านออกเสียงพยัญชนะไทย เรื่องการอ่านคำพยัญชนะไทย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการนำแบบทดสอบเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม จากนั้นเสนอแบบทดสอบจำนวน 50 ข้อต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ โดยวิเคราะห์ผลการประเมินด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบทดสอบให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

4. การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง ส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามสอบถามความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม จากนั้นเสนอแบบทดสอบจำนวน 15 ข้อ ต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อตรวจสอบคุณภาพ โดยวิเคราะห์ผลการประเมินด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบทดสอบให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test) ผู้วิจัยวัดทักษะด้านการอ่านออกคำพยัญชนะไทยในนักเรียนกลุ่มเป้าหมายก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ เพื่อประเมินระดับความสามารถพื้นฐานของนักเรียนและเปรียบเทียบผลการพัฒนาหลังการการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง

ขั้นตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเน้นการฝึกทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย รวมทั้งสิ้น 7 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เวลาเรียนรวม 9 ชั่วโมง และใช้แผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผนเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลังจากการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงที่พัฒนาขึ้นเฉพาะด้านการอ่านคำพยัญชนะไทย การประเมินนี้ใช้ใบงานที่อยู่ในส่วนท้ายของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อวิเคราะห์ทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยในระหว่างการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-test) เมื่อสิ้นสุดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบทักษะด้านการอ่านคำพยัญชนะไทยของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอีกครั้ง ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนการเรียน จำนวน 40 ข้อ

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลการทดสอบ ผู้วิจัยนำผลการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาวิเคราะห์และเปรียบเทียบเพื่อประเมินความแตกต่างและการส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทั้งสถิติทดสอบประสิทธิภาพของวีดีโอ (E_1/E_2) เพื่อยืนยันผลการวิจัยและความเหมาะสมการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ 6 การวัดความพึงพอใจของผู้เรียน เมื่อสิ้นสุดกระบวนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยก่อนและหลังเรียนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง จากการศึกษาทักษะการอ่านพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิง โดยใช้แบบทดสอบทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยทางการเรียน (แบบอัตนัย) ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยก่อนและหลังเรียนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	30	40	2.07	2.80	51.20*	.000
หลังเรียน	30	40	31.97	2.24		

** มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิง มีคะแนนเฉลี่ยการอ่านคำพยัญชนะไทยหลังเรียน ($\bar{x}$= 31.97, S.D. = 2.24) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 2.07, S.D. = 2.80) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 30.03 คะแนน แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นช่วยให้ทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะไทยของนักเรียนมีการพัฒนาสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

2. ผลการศึกษาความพึงใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมผทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 1

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา	4.70	0.44	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการ	4.65	0.48	มากที่สุด
3. ด้านผลผลิต	4.65	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.68	0.46	มากที่สุด

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยทั้ง 3 ด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทยก่อนและหลังเรียนการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง มีดังนี้

จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง เพื่อส่งเสริมผลทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยออกการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง แบบตามแนวคิดและขั้นตอนการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิง 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์เดียว ขั้นกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญ ขั้นกิจกรรมเฉพาะ และขั้นประเมินผล การบูรณาการร่วมกับสื่อไมโครเลิร์นนิงที่ออกแบบไว้จากผู้เชี่ยวชาญความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ Sae-tae (2022) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบไมโคร หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้จากส่วนย่อยไปสู่เนื้อหาหลักที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านช่องทางการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ เช่น วิดีโอ แอปพลิเคชัน แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งเนื้อหาการเรียนรู้จะมีลักษณะของการสรุปเนื้อหาที่กระชับ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง แล้วนำไปต่อยอดองค์ความรู้ได้ต่อไป ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน บรรลุถึงเป้าหมายและส่งผลให้มีการเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. ผลการศึกษาความพึงใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักาะการอ่านคำพยัญชนะไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.68 S.D.= 0.46) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเรียนรู้ด้วยไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำพยัญชนะไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีกิจกรรมที่หลากหลาย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกกับการเรียนโดยเฉพาะการนำเสนอเนื้อหาผ่านคลิปวิดีโอขนาดสั้นที่เน้นการเรียนรู้แบบเนื้อหาน้อยแต่เรียนรู้ได้มากทำให้เด็กไม่เกิดความล้าทางสายตาและสติปัญญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาธิต ศรีวรรณะ และดวงใจ พุทธเษม (2565) ที่ชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบสำคัญที่ดึงดูดใจผู้เรียนคือ การใช้คลิปวิดีทัศน์ที่จูงใจและ "แบบฝึกหัดที่มีชีวิต" ซึ่งเปลี่ยนการอ่านพยัญชนะไทยแบบเดิมให้กลายเป็นเรื่องสนุกและท้าทายผ่านอุปกรณ์ที่เด็กคุ้นเคยในชีวิตประจำวันอย่างสมาร์ทโฟน นอกจากนี้ ลักษณะของไมโครเลิร์นนิงที่เน้นวัตถุประสงค์เดียวและจบในเวลาอันสั้น ยังช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ความสำเร็จ ในทุกครั้งที่เรียนจบตอน ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจและมีแรงจูงใจอยากเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กิจกรรมที่ออกแบบมาให้กระชับและตรงเวลาช่วยให้เด็กเกิดการตื่นตัวตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ Hsing W. and Cigas, J. (2013) ที่ระบุว่าประสิทธิภาพของวิดีโอขนาดสั้นมีส่วนสำคัญในการเพิ่มผลการเรียนรู้และกระตุ้นปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รู้สึกมีความสุขและพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม

สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในเนื้อหาที่หลากหลายและเป็นคำที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิงในระดับชั้นอื่น

2. ควรมีการศึกษาความคงทนของทักษะการอ่านที่นักเรียนได้รับจากการจัดการเรียนรู้ไมโครเลิร์นนิง

3. ควรขยายผลการวิจัยไปสู่ทักษะทางภาษาอื่น ๆ นอกจากการอ่านออกเสียงพยัญชนะไทยแล้ว ควรมีการพัฒนาสื่อไมโครเลิร์นนิงเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำ การประสมคำ หรือทักษะการฟังและการพูด เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะภาษาไทยอย่างครบวงจร

4. ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิงที่บ้าน เนื่องจากสื่อมีขนาดสั้นและเข้าถึงง่ายผ่านสมาร์ทโฟน การศึกษาว่าการมีส่วนร่วมของเครือข่ายผู้ปกครองช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างไร จะช่วยให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่องมากขึ้น

บรรณานุกรม

ศยามน อินสะอาด. (2564). การออกแบบไมโครเลิร์นนิงยุคดิจิทัล. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*, *16*(20), 16–31.

ศยามน อินสะอาด. (2566). การใช้ไมโครเลิร์นนิงแบบเกมเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังเรียนผ่านไมโครเลิร์นนิงแบบเกม. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ฉบับเทคโนโลยีการศึกษา*, *7*(1), 1–15.

สถาบันภาษาไทย. (2564). *สื่อและวิธีการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ*. กระทรวงศึกษาธิการ.

สาธิต ศรีวรรณะ และดวงใจ พุทธเษม. (2565). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยไมโครเลิร์นนิ่งเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี. *วารสารการวิจัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน*, *2*(2), 145–167.

Hsin, W. J., & Cigas, J. (2013). Short videos improve student learning in online education. *Journal of Computing Sciences in Colleges*, *28*(5), 253–259.